

T□i tri□n lãm "N□ng cu□i mùa Đông" c□a 3 h□a sĩ Nguy□n M□nh Hùng, Đ□ Ng□c Oanh và Lê Thu Dung (cùng đ□ng niên năm sinh 1956) di□n ra t□ 8/1/2011 đ□n 15/1/2011 t□i 29 Hàng Bài, Hà N□i đã gây s□ chú ý không ph□i b□i cách v□ l□ mà là "các đ□c s□n ngh□ thu□t tr□□c đó đ□□c tr□ l□i dâng hi□n cho th□ giác bây gi□" b□ng không gian ba chi□u (l□p th□), không gian tr□c h□a, siêu th□c và c□ nh□ng m□ng màu s□c s□n mài l□p lánh cùng □o giác đ□□c phân chia m□t cách khéo léo b□i các l□p ph□ hoàng kim (qu□ vàng) đ□nh v□ cho nh□ng đi□m nh□n c□n thi□t trong t□ng tác ph□m.

Nói th□ đ□ chúng ta nh□n th□y không bi□t bao nhiên l□n c□a các cu□c tri□n lãm kh□i s□ □ đ□u th□ k□ 21 đã "mang theo h□i th□ c□a s□ tr□ l□i" b□i các tr□□ng phái c□ luân phiên nhau nh□ c□ đi□n, tân c□ đi□n, baroc, □n t□□ng, h□u □n t□□ng, hi□n đ□i, h□u hi□n đ□i, l□p th□, h□u l□p th□…ào v□, nh□ng không ph□i là cái "nguyên ngã" c□a tr□□ng phái □y, mà đ□y là s□ sáng t□o đ□□c bi□u c□m cho nh□ng đ□ tài, s□ ph□i di□n đ□□ng đ□i, do h□i th□ đ□□ng đ□i c□u thành.

V□i tri□n lãm này, c□ s□ tranh chia đ□u cho 3 tác gi□ v□i g□n 60 tác ph□m đ□□c treo thoáng đãng, đan xen và khá "b□t m□t" b□i các tranh l□p th□ c□a Ng□c Oanh r□t r□c r□ màu s□c "th□i thi□u n□" l□i làm "□m thêm" cho Thu Dung và M□nh Hùng "đ□ng" □ bên c□nh b□i các s□c "tr□m" s□n mài, s□c dung d□ c□a tĩnh v□t hay chân dung "b□t c□n" mà ai cũng th□y rõ các cây bút v□ "kinh nghi□m" này có th□ "át" đ□□c s□ tr□t h□p c□a phòng tranh, c□a ánh sáng phân k□ ch□a đ□ và c□a nh□ng năm tháng mà h□ đã tr□ giá cho "các di□n đàn treo tranh" tr□□c đó mà không m□y các tác gi□ tr□ đ□□ng th□i chú ý "dành cho b□ m□t ngh□ thu□t" c□a mình đ□□c phát huy h□n.

Trong các câu h□i c□a tôi dành cho bài vi□t này đã không cùng lúc, mà là t□ng d□p ti□p xúc ít □i v□i các h□a sĩ trong khi h□

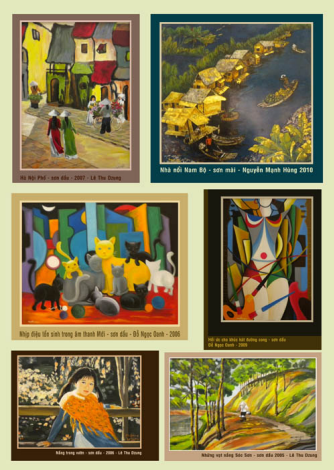
r□t b□n cho vi□c chu□n b□ phòng tranh, vi□c c□ quan và vô s□ vi□c khác. Khi g□p đ□□c Ng□c Oanh thì cô nói r□ng đã d□ng "di□n đàn treo tranh" su□t 10 năm nay đ□ "t□ th□m đ□nh" t□ t□□ng và bút pháp c□a mình. □ thì v□ c□ đ□i, nh□ng v□ cái gì, ti□p t□c □p □ cái gì, dâng hi□n cái gì…đ□y v□n là câu h□i trong m□i h□a sĩ và □ h□ ch□ có th□ nói v□ tác ph□m đ□p nh□t c□a mình là cái ch□a ra đ□i mà thôi. Nh□ng các tác ph□m sau 10 năm đ□□c đ□a ra "di□n đàn" hôm nay qu□ là s□ b□t phá c□a b□n thân cô l□t sang trang m□i. Tôi h□i: "Cô có thu□c Picasso? Tr□ l□i:

“Không thu□c, còn v□p, cái l□nh c□a ông □y trong “Gái thanh lâu đ□□ng Avignon” nó đã “tát” vào lòng ng□□i b□ng s□c tò mò c□a s□ đ□ng gi□i tính, c□a các m□t n□ châu Phi. Còn Guernica cho th□y nh□ng bi k□ch c□a chi□n tranh, s□ khó ch□ng chi□n tranh và k□t qu□ là đau kh□ c□a nh□ng dân th□□ng vô t□i”. Tôi l□i h□i: “Còn không gian ba chi□u c□a cô v□i nh□ng công c□ âm nh□c, hoa và dòng ch□y s□c màu r□t “h□□ng tâm” ho□c “lan t□a” trong m□i b□c h□a…cô có tâm s□ gì th□ ?”. Đáp : “Nh□ng ng□□i im l□ng nh□t không có nghĩa tâm h□n h□ đã im l□ng, cái c□n thi□t □ tranh c□a tôi cũng hy v□ng r□ng s□ làm cho nh□ng tâm h□n im l□ng ph□i reo lên và đ□ng đi□u vui h□□ng, còn d□ng c□ âm nh□c, hình kh□i vuông, tròn, hoa và nh□ng dòng ch□y ba chi□u ch□ là cái c□ làm nên s□ ph□n khích mà thôi…”

G□p Thu Dung □ g□□ng m□t r□t “phong cách kimono” Nh□t B□n, cô đang làm vi□c cho m□t công ty thu□c t□p đoàn khách s□n qu□c t□ 5 sao Nh□t b□n, cô r□t yêu đ□ng v□t và thiên nhiên. H□i : “Cô đã đi Nh□t?. Đáp : “Ch□a!”. H□i: “Cô đã đi các n□□c Đông Nam Á?”. Đáp: “Nhi□u, Malaysia, Inđônêsia, Lào, Campuchia…”. H□i: “V□y cô th□y phong c□nh vùng bi□n, vùng núi các qu□c gia kia đ□p hay Vi□t Nam đ□p?. Đáp: “H□a sĩ các n□□c có bi□n v□ trong s□□ng mù, vì h□ c□n bi□n h□n ta, h□a sĩ c□a ta đ□□c v□ trong n□ng s□m vì núi non nhi□u h□n h□ và cũng r□t b□ng l□ng s□□ng non, s□□ng xanh c□a núi khác s□□ng tr□ng c□a bi□n…”. H□i: “Ch□c cô r□t b□n công vi□c c□a công ty liên doanh, cô v□ vào lúc nào”. Đáp: “Đêm, r□t thi□u ánh sáng, nh□ng ngày ngh□ thì nh□ c□y ch□ng con làm t□t vi□c mình đ□ mình đ□□c v□”. L□i h□i: “Cô có cá tính trong tranh, nó không bao gi□ già c□i b□i nh□ng tĩnh v□t và nh□ng con v□t yêu quý c□a cô v□n t□□i rói trong s□c màu trau chu□t, cô có nghĩ đ□n s□ đ□ng đi□u c□a ng□□i xem?”. Đáp: “Đ□y là s□ m□t, ng□□i v□ ra nó là s□ hai. Nói v□y đ□ng t□□ng là tôi n□nh, không có đ□i t□□ng ngh□ thu□t thì ng□□i ta không th□ làm b□t c□ vi□c gì, ch□ đ□ng nói là sáng tác”. Câu h□i cu□i: “Là h□i viên UNESCO, ch□ tr□□ng c□a m□t t□ ch□c giáo d□c, khoa h□c, văn hóa và truy□n thông là b□t v□ l□i, cô có suy nghĩ gì v□ đi□u này?”. Đáp: “T□t c□ nh□ng gì có giá tr□ tr□□ng t□n đ□u không nên th□□ng m□i hóa nó, t□t c□ nh□ng gì v□ tinh th□n đ□t đ□□c s□ trong sáng đ□u không nên đ□y nó vào con đ□□ng t□i tăm đ□ ki□m trác m□t nh□n th□c mà ng□□i ta quen đ□ng hóa nó…”. R□t cám □n Thu Dung.

Bây gi□ dành cho M□nh Hùng nói đi□u gì ch□, M□nh Hùng: “Tôi đang chu k□ bút pháp s□n mài, chu k□ truy□n th□ng không bao gi□ ng□t quãng c□a ng□□i Vi□t Nam, chính ch□t li□u s□n mài này đã làm nên các di□n m□o đ□i s□ng c□a ngh□ thu□t, cao nh□t là tranh, ti□p đ□n là các hi□n v□t th□ ph□ng, sau m□i đ□n đ□ dùng th□□ng th□c. Đ□c bi□t s□n mài còn có s□c bi□n hóa vô cùng và v□n mang đ□c tính c□a nó, b□i các t□o hình do nó cũng đ□t đ□□c hòa s□c nóng, l□nh, s□n, ph□ng, Academy hay Folk đ□u đ□□c t□t…”. H□i : “Anh đ□a đ□i s□ng vào tranh hay anh ch□u “s□c kéo” c□a đ□i s□ng?”. Đáp: “C□ hai, tôi đã sáng tác, các sáng tác l□i kéo tôi vào v□i không gian và t□ t□□ng c□a nó, nên hi□u s□c kéo c□a đ□i s□ng ph□ thu□c ng□□i l□a ch□n đ□i s□ng mình h□p, mình thích, cũng nh□ các b□n cùng treo tranh v□i tôi hôm nay, h□ cũng l□a ch□n s□c kéo c□a đ□i s□ng mà h□ đã thích đ□ ra các tác ph□m c□a h□…”. H□i: “M□nh Hùng có cái tên r□t m□nh, tâm lý khi sáng tác có “kh□e” không?”. Đáp: “Ng□□i ta không th□ thi□u c□m ăn cũng nh□ ngh□ thu□t không th□ thi□u thi v□, còn kh□e hay y□u s□ ph□ thu□c thi v□ lúc đó còn “đói” hay đã đ□□c “no”…

R□t cám □n các b□n. T□i sao tôi không nh□c đ□n riêng d□ t□ng tác ph□m c□a các b□n, b□i tôi còn nh□□ng nó cho s□ phân đ□nh c□a ng□□i xem, nh□ng tôi s□ l□a ch□n cho mình nh□ng b□c h□a c□a các b□n mà tôi thích s□ đăng t□i theo bài vi□t này trên m□ng MÁI NHÀ CHUNG c□a Liên hi□p các H□i UNESCO Vi□t Nam và tôi tin khán gi□ c□a chúng ta cũng r□t c□n cái th□ đ□ng sau các tác ph□m là tác gi□ đã nghĩ gì, làm gì đ□ v□□t qua công vi□c c□a mình v□i m□t chu□i đ□i s□ng vui, bu□n đ□ có đ□□c s□ dâng hi□n hôm nay.

HS Tr□nh Yên□